

GAZETA ROMÂNĂ

Un exemplar

55 parale.

Acastă foiă ese odată pe săptămână,
DUMINECA
Abonamentele se fac în pasagiul român-
ia Administrațiunea diarului Românul iar
prin districte pe la corespondenții săi s'au
prin postă, trimițându și prețulu.

PREȚIUL ABONAMENTULUI:
pe an pentru capitală..... 28 sfanți
pe jumătate an..... 14 sfanți
pentru Districte pe an..... 32 sfanți
pe 6 luni..... 16 sfanți
pentru străinătate..... 44 sfanți

PENTRU ABONAMENTE SI RECLAME SE VOR ADRESA LA DOMNU Thoma J. Stoenescu GIRANTE SI ADMINISTRATORE.

BUCURESCI, Sâmbătă ¹²/₂₄ Noembrie 1866.

În fine, eată-ne, din mila lui Dumnezeu și prin magnanimitatea alegătorilor, înzestrați cu cea-ce lipsea rotagiului nostru constituțional. Vrem să șicem, cu alte cuvinte, că ne vedurăm visul cu ochii, adecă adunările alese.

Physionomia lor, pentru curiosul care se va duce a le vedea la lucru, adecă la vorbă, va fi negreșit plăcută. Amândouă adunările, adecă atât Senatnă cât și adunarea generale, au aerul vechiului ω pe care îl întrebuința bătrênii ișlicari în scrisel lor. Sunt fâlôse adunările nôtre, în majoritatea lor. Alegătorii, cu bunul simț și prevederea carî îi caracterisă, au căutat prin tôte colțurile collegiului lor ca să găsească acele bătrêne monuminte ale căror nune mai că

le uitaseră Români. Ei au dat un omagiū eclatante bătrênii, vechimii, ancicității, vetustății, trimițându în adunări figure după cea-altă lume.

Negreșit că domni alegători, când s'au otărită a onora cu mandatul de represintanți pe tôte aceste antice, au avut în vedere, s'au asicurat că elle sunt pătrunse de necesitățile țerei și de essigintele epoei în care trăim. Ei au fost negreșit convinsi că bătrênele momie au perdut cu totul memoria binefacerilor regimului regulamentariū, ca să nu și aducă aminte de cât de folôsele ce va aduce țerei systema constituțional.

Un singur lucru însă ne tăciunează ânima. Mărturisim că regretăm, și regretăm din suflet, lipsa din adunarea generală a vechiului Rigoletto parlamentariū al totorū legislativelor tre-

cute, a vechiului bănișior, a bătrênei beizadele, unică în felul săi.

Cine ôre va mai distra prin glumele sêlle astăți pe domni deputați? Cine ôre va face să se descrețescă ôre cum fruntea parlamentului adâncit în cugetări profunde, pentru binele și fericirea țerei?

E uă lacună mare în sênalū legislativei, și numai în casul când va fi essistat vre uă prealabile înțelegere, între alegători și fratele classicului Rigoletto spre a-i juca dênsul rolul numai atunci ar putea fi acastă lacună supplită cu ôrecare successū.

Trebuie să mărturisim, fiind că vorbirăm de adunări, că guvernul n'a condus alegerile. Noi ne înduoiam, și aveam drept a crede că însuș domnul ministru de interne găsia legitime înduo-

Foilettonul Ghimpelui.

CURIERUL BUCURESCIULUI.

Eată, amabili lectori și lectrițe, că astăți, în 6 Noembre 1866. apar și eu pe scena lumii; și apar ca curierul alū Ghimpelui, după cum vedeți, sêu mai bine ca curier cu ghimpi, după cum veți vedea. Da, ca curier, și încă ca curier fără plată, — cea-ce face că nu sémân nici de cum cu curierii icosăriți ai bacelelor, eu cari au împânat mahalale acum cu alegerile.

Nu scim pozitiv deca împărățiile vor da cu tunul pentru eșirea nôtă la lumiră, — cu tôte că împărățiile obicinuesc să dea cu tunul pentru multe lucruri pe cari mai bine le ar pune în tun; — acastă însă, după cum vedeți, nu ne împedica pe noi nici de cum de a apare, și nici nu ne va împedica de a alerga, ca un adevărat curier *ventură-țerră*, de la un capăt la celălalt alii ei, spre a dibui defecte, vicuri, călcări de legi și alte multe flicuri de acestea de tot nêmul și de totul soiul, pentru a le administra una din curele estreme alle vestiful doctor Drașu, adică bătaia, bătaia cu ghimpi. Ii va înțepa, îi va ustura pe acei ce ne vor pune în pozițiune să ne întrebuințăm mânușii nôtre de ghimpi, derra îi asigurăm că acastă le va face bine, întocmai după cum făcea bine bătaiele doctorului Drașu bolnavilor săi.

Și acum, de unde să începem cura nôtă? — Adică nu dora că bolnavii ne lipsesc, ferit-a D-șei! Se chiamă că trăim în țerra românescă, bolnavi vcmū găsi de-ar mai fi încă 500 de doctori peste cei ce avem... doctori, doctori în ori ce, și mai cu sêmă în drept! Drept!... cuvânt fascinator! Baghetă magică pentru a parveni! California nesecabile pentru acei ce te posedă!... Uite, lucrul nu merge tot așa de esemplu pentru dreptate: dreptatea e bogată, mai mult de cât bogată de doctori de tôte nêmurile; e curios însă, că cu toți doctorii săi, ca este din ce în ce mai bolnavă. Care să fiă cauza? — Unii dicu că acastă provine dintr'acea-că doctorii dreptăți în locu săi dea doctorii s'o vindece, îi dau doctorii ca să î prelungescă bôla, pentru ca să pôtă să o esploteze, mai bine. — Pôte să fiă și asta, cine scie? — Dar tot ar fi uă fericire, mai dicu tot acei unii, deca ei s'ar mărgini numai în dreptate; reul însă e că ei au obiceiul deși viră cōda în tôte,

că sunt un fellū de pătrunjel pentru țerra Românescă; și fiind că ei nu învță dreptul de cât ca să cunoscă *strîmbul* și să-l practice, înțelegiți, dicu acei unii, pentru ce mergem așa de bine de când cu îmujirea lor. — E! o fi și asta!

Dar numai doctorii dreptăți, numai advocații sunt rēi? Un domn prefectu ôre-care, spre pildă, advocat e? — Și cu tôte acestea priimesce ordinul ministeriale, ca nu care cum va să lase să înriurescă zapci și ipistații în alegeri, și ca să se citescă acest ordin peste tot; și d-lui îl pune la dosar, spre sciintă; — spre sciintă d-lui numai, se înțeleg. — Și apoi, necăjit și făcutu foc, începe de strigă la toți popii și protopopii ca să citescă ordinul ministeriale... pe care d-lui îl ținea în posunar! — Unde'i popa? Nu e popa!... Ne jucăm d'a baba-vișă, d-le prefect, hai? — Prea frumos!... D. prefect în cestiune nu e advocat, dar tertipurile le scie ca un advocat.

Dar D. Spiru, impresariul operei, advocat e? Și cu tôte acestea, cine a audt și a vedut pe Lucia din anul acesta, și n'a plâns, sêu n'a risu, sêu n'a făcut și una și alta de uă-dată?... Al sârmane Donizetti, de sicur că ai tresărit în moment *scuturându-te*, când ai vedut pe Lucia ta atât de schimonosită, când ai vedut Lucia ta parodiată!

Ați fost la ântea reprezentare a acestei opere în anulul acesta?... Ve facu adică întrebarea acastă numai ca să mai glumim, căci altfellū sunt sicur că n'ati fost, fiind că D. Spiru, în sêra aceea, a făcut trista experientă că, deca plôia face să crească și să se îmulfescă cartofi, nu îmulfeste însă și spectatori. Ast-fellū că teatrul în sêra aceea era cu totul *necomblu*, — ca să adoptez la negativ uă expresiune a jurnalului *Teatrulu*, — sêu după cum dicu românul, era gol, dar gol de urla căini într'ensul... Și cu acuesta nu vom să aducem celū mai micu atacu d-lor actori, ferescă D-șei! D-lor nu urlă, dar... spre pildă D. Măslină (Oliva), — allū căru glas nu e unșu tocmăi ca uă măslină, cea-ce face că din când în când nu pôte să scotă câte uă notă, fiind că i se pune ca un fel de nodu în gât, — d. Măslină, dicem, departe de a urla, în multe rânduri, și mai alesu la notele de jos, ne-am întrebă deca nu dă numai din buze fără să mai cânte. Dar în urmă ne-am convins că acuesta nu era din partea d-lui de cât uă subtilitate de un actoru *consumat*; că d-lui nu o făcea acuesta de cât ca să și conserve vocea pentru părțile forți ce avē mai în urmă; de esemplu, pentru scena când după ce Lucia iscălesce contractul cu lord Asthon, D. Măslină intrăbă furios. [?!] *Sunt acestea cșfrelle tēle? Răspunde!* Dicend cuvintele aceste D. Măslină a fost așa de bine... ca milogū — pentru că le-a șis astfel că pară cerea de pomană — în cât ți se rupea inima de milă și ți verca să bagu mâna în posunar să i dai ceva.

A! de esemplu, nu putem dicu tot așa și despre D. Schetti,

baritonul. D-lui se aude *șepăn*, și încă are și un joc de scenă tot așa de *șepăn*... ca un automat: când are mâna dreptă la peptu, stânga e lăsată în jos, — după regulă, — și vice-versa, când are stânga la peptu, drepta e lăsată în jos. Vă puteți închipui numai din aceste două mișcări — fiind că d-lui altele nici nu vrea să mai facă, — înținsel cunoscinte ale d-lui Schetti asupra mimice. De d-na Pozzi Branzanti ce să dicem? O cunoseți de mult. Și în sêra aceasta a cântat ea în tot-d'aua nici prea prea, nici forțe forțe; cam a țipat ică, colea, după obicei, dar nu face nimic, cinstea omului se caută. Cea-ce e însă nu putem să i ertăm, și acuesta în joc, este că în actul III, când vine ca nebună, se uită așa de desu la public și cu nisce ochi atât de omni în tōtă firă, că pară că i e frică să n'o crecă cineva în seriosu nebună.

Vē scutim de a vē mai vorbi de personajele secundarie, — fără supărarea D-lui Motta, imancabilul și inevitabilul; — precum și de coruri și decoruri.

În totu, D. Spiru nu e advocat, dar își face trēba ca un advocat.

Dar A. S. S. *Printu cu gugiuman* advocat e?... Și cu tôte acestea are... cea-ce nu vrem să numim... și care este cu un grad mai mult de cât îndrância, să strige că: ce e profesia aia de credință, că nu i trebuie în profesia de credință, pentru că profesia lui de credință e Constituția, cu care ellă, beizadea Cipicu, a înzestrat țerra românescă! — A! profesia d-tale de credință, beizadea, e Constituția, și apoi Măria Ta ai curagiul să te întitulesi de sineți *Printu, beizadea, cavaleru* și mai sciu eu ce? Pe când în Constituția este un articolașu care te opresce de a o face, care a desființat din țerra titlurile, panglicile străine și tôte bazoniele de asemenea natură, cu cari d-ta te înzorzonesci ca uă paparudă! A! ast-fellū te ții d-ta de Constituția? Ast-fellū îți păzesci profesia d-tale de credință?... Urechii aveți și n'audiți, ochii aveți și nu vedeți, dragi alegători, cari l'au ați crecut și l'au ați alesu la colegiul ântēi.

Și dar printu cu gugiuman nu e advocat, dar spune adevărul ca multu advocat.

Dar d'ar, dar, n'am mai isprăvi pină mâine. Le revedere lectorii mei, — îmujți-v-aru d-șei ca stelele cerului și ca nisipul mării, — la revedere duminica fitoriă. A! uitam ceva.

Am audt cu cea mai plăcere, că celebrul nostru violonist, care ne-a desfătat în mai multe rânduri cu concertele sêlle de un adevăratu artist, și cu care Statul a cheltuit sute de galbeni trimițendu-lu la Paris ca să învețe compoziția musicale, am audt că D. Voinescu în fine a fost numit *Pomojnicu la Politiă Capitali*!!! Felicităm pe d. prefect de alegerea unui asemenea slujbașu, care nu puțin va contribui prin arta sē a face lumea să jōce după cum i va cânta D-lui. — CLEU.

ința și temerea noastră. Cine amblă cu degetele prin miere și nu și le linge? Fusesem martori oculari la atâtea alegeri, influința devenise un fel de lege în această materie, în cătu ne părea foarte dificilă de a cugeta măcar că poate să fiă altă-felă.

Ce e drept, domnul ministru de interne și-a făcut datoria a chiama în București pe toți prefectii mai bănuți și mai dispuși a cădea în acest fel de păcate, camu târziu, e adevărat, dar, ori-cum, a făcut-o. Cu toate acestea însă, pe ici pe colo, ca să nu cadă obiceiul în dissuetudine domni prefectii și-au ajutat, deacă nu cu totă mâna, daru măcaru cu degetul celu micu, classa din care facu parte d-loru. Sângele apă nu se face, și mărturisim că amu vedutu cu plăcere, alesu la senatu, de către chiaru alegătorii districtului unde este prefectu fiulu se, pe **MAPELE BOPNIK IANKS MANȘ** fostu polițaiu după vreme și care ne-a lăsat uă calfă a cării suvenire nu o perdemu, pe reposatul capitanu Costache Fapta prefectului de Oltu de a face, prin mediulocele selle... morali, a se alege senatoru părintele se, este demnă, este frumoasă din punctulu de vedere morale și humau Numa în historia antică găsim asemenea esemple.

Dar, ori cătu de frumosă este această faptă a susditulu prefectu, ori cătu de meritoria este ea în ochii noștri și ai posterității, potriviala de ase alege părintele tocmai în districtulu administratu de fiu, nu dă mai pucinu locu la multe se dice, pe cari constituțiunea nu le tolerază.

MACHE.

LIBERTATEA ORDINII.

Ordinea și cei de la densa voru libertatea!

E! mă rog, ce-oți fi pufindu de risu?

Ne apropiam de carnaval, și e prea naturale ca ori ce omu să se îngrijească de mai înainte a și apropria unu timbru de voce și cuvinte cu cari să facă pe mai mulți a cădea în cursă-i, să intrigeze mai multă lume.

Cătu despre masce, iubiti cetitori, să nu vè îngrijiti.

Ordinea are în biurulul se unu vestiariu bine montat cu aceste obiecte indispensabile măscuților, sau mai bine măscăricilor. Până și redactorele Revistei franceze a acestei foi își are proviziunea sea, în disulu vestiariu.

Deară să lăsamu mascele și pe măscuții de la Ordinea, și să venim la libertatea ei.

În câte-va numere consecutive, această foia, pe lângă a le cări injurature boeresci, injuraturele bietiloru clasici surugii devin palide, această foia, dicem, publică unu articolu intitulatu: CE VOIMU.

O! vulpi cu pufușori pe botșioru, cumu dice poetulu și fabulistulu Alexandrescu, ce nevinovăția pe voi! Veniti să ne spuneți cu tupe cea-a ce voiti, ca și cându noi n'am scit ce ați voit în toate imprejurările și în toate epocele.

Sunteți minunați, vè mărturisim.

Vreți libertatea?

Deară bine, cumu ați cutezat să pronunțați, nefericitoru, acestu nume? Elu a trebuit să arde ca unu jăratecu buzele vōstre. N'ați vedutu ce sacrilegiu, ce profanațiune comiteați voi?

Vreți libertatea?

Deară, ia mă rog să ne spuneți, cine dintre voi sau noi, suspinde Convențiunea și tōte legile, în cameră, ca să dea puterea direcțiunii în mâna lui Cuza?

Nemernicul! n'a scit s'o ia atunci și să vè frece pe trei cōste, cumu v'a frecatu în urmă, în cătu împănaseră, de curajoși ce erați, toate moșiele vōstre, nu mai diceați pis măcaru.

Dar vreți libertatea reglementată, adecă să o drămuți. Pentru voi totu, pentru mulțime nemicu.

Adeverați cărturari și farisei, voi vreți, cu alte cuvinte, să inghiți cămila, și să străcurați țintaru.

Vreți libertate, atunci cându va fi instrucțiune.

Dar cumu veți îngădui voi ca să se instrue mascele, cându se scie că totu ce a produsu mai mare țearra noastră ca instrucțiune, ca talente, ca capacități, ca simțimēte chiar, este din popor; și deacă și printre voi s'a vedutu, ici-colo, câte-va excepțiuni, apoi fiți sicuri că și pe acele le invidiați, și, cine scit? mănē, poimănē, poate chiaru să le și renegați!

Vreți instrucțiunea?

Deară cine erau la putere cându invasiunea rusescă a închis școale, invasiunea rusescă care v'a onoratu și decoratu pentru zelulu și servilismulu cu cari v'ați grăbit a o ajuta să încalce pământulu românesc?

Să vè spunem însă noi ce voiti.

Voi vreți libertatea pentru voi, spre a fi voi TOTU, și pentru ce-alți libertatea de a fi NEMICU.

Voi vreți libertatea pentru voi de a avea toate onorile, toate privilegiurile, toate monopolurile, toate drepturile în fine, și pentru ce-alți libertatea de a avea tōte sarcinele, toate datorile.

Voi vreți pentru voi libertatea de a avea cnutulu în mână și a lovi, și pentru ce-alți libertatea de a tăcea, și suferi.

Eată libertatea ce voiti voi; dară, mulțumită spiritulu epocii, mascele, ori cât de neinstruite vè parū voe, au însă bunulu simțu de a se feri de voi și de vorbele noastre. Amu dīsū!

LICĂ.

BOERULU PĪRVANU CĂTRE BEIZADEA CIPICU.

(Epistolă de condoleanță.)

Măria Ta 'n ce vremuri ajuns-amu să trăim! C'o pascē murgul erbă mereu nădăduim! Dar nu! afurisita ursită, sau norocū De planurile nōstre totu încă-și bate jocu. Cându mi-au vestitū căderea lui Cuza, m'amū miratū Cumu cu nebuni 'n gașcă Măria Ta-ai intrat; Să dai jos pe unu Vodă, mata unu fiu de domnū! Deu, nu-mi venia a crede, visamū par'că în somnū. Daru cându în manifeste, veduiū a duoa-đi Că dreptu la vorniciā te-ai pusū a cîrmui, Mi-amū dīsū: Pricepū acuma așia mai înțelegū, Așia vedī aporia-mī o potū să mi-o deslegū: Intraseși în rescoală cu scopu multu iscusitū, S'acumu după totu dreptulu erași peșin plătitū. Bre! aferim, spuiū dreptulu, ș'acumu mē mirunezū: Căci i-ai jucatū pe dește cumu nici puteamū să credū. Eū te-amū ținutū pe brațe copilū cându erași micu, Erași frumosū și chipeșū; aveași unu capū voinicu, Rotundū, rotundū și mare, și Vodă totu dīcea: — Pēcatū de capulū āsta, cāci e unu capū sadea. Măria Ta, eū nu scitū cumu faci și cumu totu dregi, Că multā pricopsealā din munca-ți nu alegi, Puseseși mână bine pe ministerū, dar, vai! În locu-ți comu Lascar veni la dece mai.

Iți dai mult' ostenealā, totu cānți și totu descānți, Cernī dīua până seara și totu nu mai frāminți. Aci faci fapte d'allea ce capulū mi-lū uimescū, Strigū ura, batū în palme; apoi, cându mē trezescū Te vedū āmblandū pe uliți iar cumu erași sadea, Rēmāi ca mai înainte totu simplu beizadea. Deū āstea iar în minte pe Vodă mi-amintescū, Cându bietū își spunea mie paraponu-i domnescū:

— Ascultā, Tudorache, n'amū parte de băeți; Suntū mari destalū acuma, și tocū mereu bureți. La dēnși duoē 'n teia de locū nu poți lega, Cāci gurele lorū āmbli curatū ca farfara.

Totu spunū mereu la fleacuri, totu scriū caī pe pereți, Iți spuiū dreptū, Tudorache, n'amū parte de băeți. Daru eū la āste plāngeri multū credēmēnū nu damū, Cāci mari nādejdi, t-meieri, în dumneata aveamū.

Dar să lāsāmū āstea, suntū lucruri ce-au trecutū; Să și le spuiū în treacātū numai așia amū vrutū. În Mehedinți acuma ađi unde locuescū,

Din cându în cându impicā în mână, ș' atunci citescū Gazetta boerescā ce Măria Ta scoți,

Și spui cā'n capitalā supuși ađi iți suntū toți.

M'amū bucurat din sufletū când āsta amū aflatū,

Și 'n dīoa de alegeri aci amū alergatū.

Cāci vreamū să vedū cu ochi cumu ai să isbutești,

Cumu pe nebuni roșii o să mi-i umilești.

Eū stamū în nerābdare și ānimamī bātea

Să vedū cumu o să easā d'aci Măria Tea.

Darū vai! iarāși durere, iar groaznicū viclesugū!

Cu roșii nu-i vorbā să puā omu 'n plugū.

Eū te-amū vedutū cu ochi cumu dīoa alergai,

În drēpta și în stīnga pe toți cumu salutai.

Eū amū vedutū cu ochii cumu trimbe multī veneaū,

Aduși d'aci dunitale samsari ce-i aduceaū,

Să și cērā pōte sfaturī cumu trebuie a urma

Ca să infunde-ū-datā a roșilor orta.

Ei bine! cumu se face să înțelegū nu potū

Trei sute numai voturi de ați avutū în totū?

Aci e iar uā șioldā, cāci după cumu spueai

În București, pe voturi peste trei miī credeaī.

S'apoi nu era glumā, aveați chipū ca samsari,

Toți fosti după vremuri slujbași și comissari.

Toți cei de la trei August, toți cei cari suspinū

S'alergū cu limba scōsā să ia unu postū, unu cinū.

Toți deochiați lumii obștiți și cunoscuți,

Prin ciururi și dirmōne trecuți și retrecuți.

De și sciați cā Cuza cu ei s'a fost slujitū

Sa prigonescā omulū celū dreptū și celū cinstitū;

De și sciați cā dēnșii āu fostū amestecați

Chiar în versari de sānge; cā cei assassinați

Pe uliți, din morminte îi blastemā cu focū

Si-a lorū umbrā-i gonește și ađi din locū în locū.

Dar ce vè pasā? vorba era să isbutiți,

De capitala țēreī aleși voiāți să fiți.

E! vedī, nu suntū politicū, dar āsta n'o'nțelegū.

Prin omeni d'al de aia, dēu! nu voiū să m'alegū.

Cāci e uā dicētoare ce dice: Cine ești

Iți spunū, deaca miī spune cu cine te'ntrunești.

Măria Ta, vedī bine, și amū temeū să dicū

Cā amū pāțit'o bunā, scit, tocmai pe tipicū?

Acumu nu ne rēmāne de cātū să cātāmū

Cu fețele curate din āsta să scāpāmū

Sā dicemū, buniōrā, cā deacă amū vedutū

Cā neorinduealā l'alegeri s'āu făcutū,

Noi amū opritū p'ai noștri sā mērgā a vota,

Scit, cā să nu se'n temple gilcēvā și zurba.

C'aleși capitalēi suntū forte rēu aleși.

Măria Ta ai minte; din āsta poți să eși

Scrind în foaia vōstrā, cu slove d'alle mari,

Precumū cā să se scie cā de și sunteți tari

S'āți fost în totū-de-una, dar însă n'ați voitū

Sā se incurce trēaba, și d'āia v'ați opritū.

Ori cumū, dar amū pāțit'o; ursuzū ne-a fost ast anū;

Și suntū plecatā slugā, postelniculū Pīrvanū.

Iago.

INSTRUȚIUNE ȘI EDUCAȚIUNE.

Epistolă deschisă către Domnu Essarcu.

Si tacuisses, philosophus mainisses.

Musiu Essarcuță,

Amu admiratū verva din a duoa epistolă ce ai adresatu-o Romānulu, și publicatū în Ordinea, fiindū cā primus tairavit nasum tuum, quia multum intinsestis glasum tuum, sicut neobrazatum copilum.

Homuncule Essarcuță, amū întrebunțată unu motto latin, pentru cā afecționezi limba latină. Este observat cā omenii ținū să vorbescā mai multū cea-a ce nu scitū și cea-a ce nu 'nțelegū. Asta caracterisā, împreună cu titulele ce le înșirū, ca uā coadă de vulpe, în coada numelu lor, ignorința, nerođia și zevzecliu, pe cari vorū să le ascundā, ignorentiam, nerođiam et zevzeclium.

Cu toate āstea, homuncule Essarcuță, cu figura tea zacharatā și vaniliatā, ai aerulū, semenī forte multū cum unum rēutācijasum cātelusum spālatum, peptānatum. et cum multas panglicas intindichiatum, qui latrabat semper apud stellas. Afară de titulele însă pe cari le desfășori la sōre cu atāta pompā, ai omisū, diafane Essarcuță, mai multe ce trebuie să și le aducū eū aminte. D-ta esci licențiat în arithmetica, laureat în calligraphia, candidat în astronomia, maister în botanica, doctor în sillabismū și membru onorificū în academia bucheriana, fără a mai adāogi cā ai putea face cu dreptū cuvēntū parte din atheneulū de Los Tontos și Nigodinos, și cā ai figura cu mare succesū intrūā esposițiune de King's-charles-dogues.

Aferime tibi, homuncule, et fiat Deus ut crescebat urechias tuas magnas sicut animal qui quem erat cālarum Iesus Christus quando intrabat in Ierusalemem, fiindū-cā, după cātū vedū și înțelegū, dumnēta esci Messia pe care ilū āșteaptā de atāta timpū Instrucțiunea și Educațiunea romāne. — Despre instrucțiune, treacā mērgā, oi sci quod uitaband invecates; darā despre educațiune, ai camū feștelitu-o. Nu și-ai ștersū āncā bine nasulū, și te-apuci să intri în vorbā, — și āncā cu ce termenii — cu oamēni cari arū putea să te puia la buchiazba, apud buchiazba punere te. — Ba nu, între noi fiā dīsū: Serioși arū fi oamēni aceia deacă te-arū lua în seriosū? De! mărturisește-o singurū.

Mi-aducū aminte, fiindū-cā vedū cā prea te laudī singurū, urmātōrele cuvinte ce mi le totū repețā, reposatulū învētatū Mitylineulū, cândū eramū scolarulū seū, și cari arū fi bine să nu le niți de aci înainte: — "Οποιος ἐπαινεῖ ἑαυτὸν χαυνοποιεῖται.

Terminū aci, dearā permite-mi numai să-ți esplicū lāmurit pe romānesce, esplicare tibi lamurito romanescem, motto alū āstei epistole.

Amū dīsū:

Si tacuisses, philosophus mansisses, care va să dicā:

Deacă multū nu trāncāneai,

Dreptū philosophū tu treceai.

Dea Domnulū cā āstā epistolā să-și profite... GRATIS!

IAGO.

VERSURI POPORARIE ÎN AJUNULU ALEGERILOR

Cându era domnū Vodă-Ghica,

Romānu-și perduse chica.

Când era Bibescu domnū,

Erai bine numa'n somnū.

Subū domnia lui Stirbei,

Iți luași și dece piei.

Cându fuse sub vodă-Cuza,

La toți ne crăpase buza.

Acumu cu CAROL āntēiū,

Avem și noi cāpātēiū.

UNDE ESTE DREPTATEA.

Alegerile capitalei āu datū locū la unu procesū ce se pōte numi, cu dreptū cuvēntū, celebru.

Sā nu credeți însă, iubiti lectori, cā ācestū procesū se tratēză înaintea vre unei instanțe judecătorești. O! nu, din fericire!

Judecătōrii noștri, în majoritate, suntū forte humani; compătimescū multū cu omenii cari scitū să se plāngā. Vaetele și bocetele îi atingū, și în ācestā privință, Ordinea arū fi în stare să verse hīrdae de lacrimi.

Apoi, și legea e camū elastică, scit, cā tōte legile ce se facū de acei ce āu să le aplice.

Procesulū de care vorbimū se aflā deschisū înaintea opiniū publice, judele supremū, după cumū obicinuescū a o numi diarile seriose, adecā, cu alte cuvinte a-cei cari-i facū curte.

Deci, Ghimpele, cā unu diariu care are și elū pretențiunea a fi unulū din organele domnulu jude supremū, își ridicā glasulū āstādi în favōre celui care are dreptate. Elū a ascultatū, a cāntăritū și a 'nțelesū.

Roșii, sau liberali, sau demagogi, după cum îi numește cei de la Ordinea, susținū cā ei āu avutū majoritatea în alegerile capitalei.

Reactionari, sau ciocoi, sau năpārcele, sau farfaletii, după cumū îi numescū organele roșilor, pretindū cā din contra ei āu triumfatū. Roșii dicū: Cumū ați triumfatū voi, farfaletilorū, când din 1800 votanți presinți, abia ați avutū trei sute și atātea de voturi?

Farfaletii respondū: Darū voi cumū pretindeți cā ați avutū succesulū, cându n'aveți de cātū 1400 și atātea de voturi, din 6000 de alegători.

Ēttā gālcēva.

S'a dīsū, nu mai scimū de cine, cā unde vorbescū cifrele, ori care altā elocință este de prisosū.

Erōre!

În ācestū casū, comparāndū 1400 cu 300 de voturi, cifrele vorbescū pentru roșii, invederatū.

Nu e așia.

La tōte adunările electorali a le roșilor, după chiarū mărturisirea lorū, numērulū celorū ce s'āu aflatū față nu āu fostū mai mare de duoē mi; pre cându la adunările celorū de la Ordinea, adecā ale farfaletilorū, alegătorii s'āu intrunitū, după cumū ne āu spusū chiar ei, în unu numērū forte mare.

Deci, făcēndū socotēlā regulatā, și ajutați de adunarea simplā, calculū în care suntū forte tari farfaletii, ajungemū la urmātōrulū rezultatū care ne aratā a cūl este dreptate:

Au scrisu, în unu procesu verbale, după cum u ne spune *Ordinea*, în sala Slătineanu, 1047. alegători
500, n'au pututu intra materialiceste în sală, și:
382, a votat pentru candidații *Ordini*.

Peste totu: 1929.

Deci și iar deci, dacă candidații roșiilor ar fi avut pentru ei voturile tuturor celor 1800 alegători presinți la alegere, totuși rămâne mai multu de câtu învederat că partita *Ordinii* ar fi avutu uă majoritate de 129 votanți mai multu, lăsând la uă parte încă pe cei cari iscălescă acumu protestulu alu căroru numărū și nume nu se cunoscă încă.

Cea-a ce este însă pozitivu, fiindu că cei 1800 de votanți n'au fostu toți pentru roșii, este că astă-zi, curat și lămurit, *Ordinea* are majoritatea.

Votanții *Ordinii*, cum am arătat mai sus sunt: 1929.

Votanții roșiilor abia au fostu..... 1445.

Scădendū acestu numărū alu roșiilor, rămâne votanți mai multu pentru candidații *Ordinii* 524. Eată daru, domnilorū, că dreptatea este a farfaletilorū. Tote lucrurile se potū esplica lesne, cu ajutorulu logice și matematici.

MURAVIEWII.

Muraviewi, trâmisi de Provedință spre pedepsă și rușinea umanității, au începutu a înceta din viață. — Muraview - Vișiatil a muritū suntū câte-va lune. Sângele după câmpuri, după ulițele orașielor și satelorū Poloniei nu s'a uscatū încă, și încă telegrama de la Petersburg către *Wanderer*, care anunță că la 4 Novembre a muritū și Muraview-Karski. Muscalii nu vorū lipsi negreșitū a vorbi, oficiale și oficiosu, despre ellū, darū nu vomū tăce nici noi.

Acestu sclavū și slujbașū alu tiraniei și despotismulu muscălescū, combātu la 1819 pe Cerchezi. — La 1831 s'a destinsū prin cruđimea sea în resbelulu Poloniei; la 1836 căduse în disgrafia pentru abusuri administrative darū la 1848 fu iar trâmisi s'ă combată pe Cerchezi. — Lesne își închipuesce, cineva ce a făcutu eroulū nostru acolo, și cum s'a distinsū, dacă la 1861 era numitū... ministru alū Instrucțiunii publice (!!!) după ce s'a retrasu peste pucinū din serviciu.

Vieța lui darū era, cum se vede, miserabile căci ocupațiunea lui principale era un apărerea patriei, darū subjugarea națiunilorū mai slabe.

Eacea adevăratulū discursū funebru ce putemū ține la înmormintarea și spre memoria lui Muraview-Karski! Și putem ore dice altū ceva despre ori-care demnitarū muscălescū?

O! cândū am scăpa și noi de toți Muraviewii noștri!

X.

UĂ ANAGRAMMA JUDIȚIOASA.

O-r-d-i-n-e-a.
4-3-5-6-1-2-7.

Aședendū fiă care literă din cuvântulu *Ordinea*, una după alta așa cumu sunt numerotate, adevă încependū cu No. 1 și mergendū până la 7 ai dreptū rezultatū ca anagrammă cuvântulu:

NRODIA!

Petersburgū 15 Oct. 1866.

Domnule Redactore alū diarului »ROMÂNULU«

Domnule,

Diarulū D-tale a devenitū atitū de nesuferitū, în câtū chiarū Augustulū nostru stepănū, Imperatulū tutorū posibili și imposibili, Rușilorū, s'au indignatū!

Ce strigi, ce cauți, D-le? — se vi se redē Bassarabia?! Darū undeție mintea, undeție logica?!

N'ar fi mai bine și mai dreptū să se unescă România intrēga cu Basarabia, decâtū Bassarabia cu România? — Nu ții a cădutu nici uă-datā în mână testamentulū lui Petru celū mare? N'ai cititū nici uă-datā pe *Trompeta* să scii cumū iubescū Muscali pe Români, și ce felū de doveđi de amicitie v' a datū?

Fericirea României este fără 'nduială în contopirea cu marele și gloriosulū Imperiū muscălescū, dacă na cređi intrēbā pe *Trompeta* și pe așa numiți aristocrați vostri, și D-ta, D-le, în locū se înțelegi asta, în locū de a da o orbă, chrestinescă supunere la Inalta voință a Augustulū nostru stepănū, îndresnesci a întinde uămână sacrilege la înviolabila corona Imperatēscă? — Vrei ca Români să imiteze pe Poloni cari pretindū că Polonia este a lorū?!

Lasă darū la uă parte, D-le Redactorū, ideele D-tale vătămătoare viitorulu *nouvel Rusiā*, adică Principatelorū dunarēne; — și bagă de sēmă, căci drumulū Siberiei este, ca sōrele lui D-deū, deschisū pentru totā lumea; mai cu sēmă pentru Revoluționari, demagogi și în fine toți patrioți aprinși și nesuferiți ca D-ta.

Șefulū cabinetulu secretū Imperiale
Sukinsinoff

Pentru conformitate cu originalulū.

X.

AVENTURE DINTR'UĂ ȚI

ale

Unū corifeū de la *Ordinea*.

Era în ultima Ți a lunēi lui Octombree, anul mîntuirii una miă opt sute șese-deci și șese, în prima Ți a septemanei, adică luni dimineța, în Țioa când începeau alegerile colegiului al treilea.

Eroul nostru dedese un manifestū în evgheistul diar *Ordinea*, care se află la ordinile sale, manifestū ce se găsia și așiat pecolțurile cele mai obscure și mai impure ale stradelor, și prin care ilustrul corifeū se milogea tutulor alegătorilor capitalei și le cerșea voturile, promițendū că nu va refusa deputația de se vor milostivi a-lū alege.

Acestu manifest era scurt, dar coprinđetor, de și nu era intru tōte aprobatū de iubitulū seū frate, de giuvaerulū celū scumpū alū familii, fostulū emanetū de la Tarigrad, fiindū că nu pomenea intr'ensulū nici de leagănulū de aurū în care l'a legănatū măsă doica, nici de gugiumanulū său cuca, pe care ore cândū voia a-lū face să treacă dreptū coronă. Intr'unū cuvēntū, corifeulū nostru declara curatū obștii capitalei, și se jura de lua focū în gură, că nu va refusa pe domniū din colegiulū alū treilea, și că va priimi a represinta capitala, fără a se incheta dacă capitala voesce a fi reprezentatā de dēnsul.

Eată darū corifeulū nostru în prima Ți a alegerilor, gata a alerga să recolte poporariitatea dupe unde semănase o chilă de bani. Era cumū spuserămū luni dimineața, și eroulū nostru sciindū că cumū fi va fi aliș-verișulū de la capulū septemanei așa-i va merge pînă la finitulū ei, se desceptā de uă datā cu salepci, și începu să procedā la toaleta indispensabile pentru întreprinderea politicā ce voia să înceapā.

Sună, și servitorulū anchē somnorosū, intrā în camerā.

— Cănela si dichisurile pentru vāpsit pērulū, strigā elū.

Corifeul nostru se boesce, căci voesce a trece de june frumosū și vigurosū, de și a'nceputū a se bacceli și i s'a sbircitū obrazii ca uă pungă cu bāerile strinse; ș'apoi are uă metodā particularā de boitū, cunoscutā numai de elū și de Iordache boiangiulū din podulū beilicului, de înșală pe ori cine, și chiar pe dēnsulū câte uă datā. Nu încercați să-i cereți rețeta, căci n'o dā nici chiar lui bietulū nen-sēū Costache care, dupe spusā-i, a albitū coliliā fiindū slabū de capū.

În sfirșitū cănela soși; dar fiindū că eroulū nostru sta pe cărbunii aprinși a-i politicei, nu-i dete pasū să se răcească bine, și-și opāri acelu obiectū pe care creșce pārulū, și pe care ne tememū a-lū numi capū, ca să nu proteste *Ordinea* și să ne dea vre-uă desmînțire.

Ceru cismele sale cele mari, cismele poporariității, cismele immortalisate de repositulū intru fericire Nichipercea, cari imbātrînite acumū ca și stāpinulū lorū, erau departe d'a se reintineri cu uă spoială ca acesta, ci reclamaū sula și sfōra cismarului.

— Ce semnū reū, murmurā eroulū nostru. M'au lāsātū cismele, de nu m'ar lāsā și popularitatea dupe care am alergatū atāta timpū cu ele!

Rupte, nerupte însă, elū cređu că era mai bine cu ele gāurite decâtū fără ele. Le încălță, și eatā-lū lansatū spre teatrulū luptei, spre cele cincī secțiunū, unde se da bātălia decisivā.

Abia făcu căți va pași în stradā, și dete de unū țerranū cu lemne, care și frānsese carulū în drumū și se nevoia să-lū drēgā.

— Eatā uă ocaziune, Țise, elū în sine, de a mai adāoga la poporariitatea mea, de a ne recomanda cine sunt, și de a cāstiga pōte chiar votulū acestui țerranū.

Și eatā-lū la lucru, ardicāndū cu giganticii sei umeri carulū celū frēntū, ajutāndū pe țerranū a și drege carulū. Treaba isprivitā, eroulū nostru se adresā către bietulū țerranū:

— Scii tu cine-ți a ajutatū să-ți dregi carulū? Scii tu cine sunt eu care-ți vorbescū acuma? Eū sunt boerū, ș'apoi ce boerū, beizadea de cele mari, legănatū în leagănū de aurū, adică nu tocmai de aurū, ci poleitū; omū de statū care a slujitū țerei și țarului, care am scrisū uă pagină a vieței mele, care am fostū agāvistier, vornicū, presidentū la statū, și presidentū la cazinulū boerescū. Eū am făcutū comisari, ispravnicū, pircalabi și chiar astā-Ți scoți și puii chelneri și marcheri la cafeneaoa din piața teatrului; amū pați-o, nu e vorbā, câte-uă datā, darū pata care esse la spălatū nu e patā, și scuipatulū se usucā în gitulū omulū darū mite pe obrazū. Acumū dar când-ți amū spusū cine sunt, aduți aminte că-ți amū ridicatū carulū, și să mă ridici și tu la deputația dāndū-ți votulū pentru mine.

Și fără a ascepta vre-unū respunsū de la țerranū, care remăsese cu gura căscatā ascultāndū la dēnsulū, se răpeđi ca uă săgeatā spre biurourile electorale.

Uă slugā de tabacū i se infățise atunci innainte.

— Uă ideā, Țise eroulū nostru: să-mi atragū tōte clasile de ōmeni în favōre-mi; pe țerrani i amū căpātātū prin țerranulū care-și frēnsese carulū, acumū pe comersanți.

Și poprindū pe bietulū tabacū în locū, își luā grațioasa posā de orator, posa ceāū vēđut-o toți la câmpulū libertății, cândū se îmbrățisa cu D. Iancu Brătianu pe tribunā, saū în sala Slătineanu, cândū aduna aplause și șuerături în sēra de 28 septembree.

— Bāete, Țise elū, eū sunt boerū și tu esci negustorū; darū mie mi place comerțulū de și nu-lū facū, și-lū ajutū ori unde-lū gāsescū. Eatā unū galbenū pentru care-mi vei vinde din marfa ce porți; să-mi o duci a casā pe podu Mogoșoai, dincolo de visteriā, și să spu că be-i zadeaoa a cumpārat-o. Totū de uă datā nuuita că sunt pentru comerțū, ca să-mi dāi votulū teū pentru alegerea de deputatū.

Apoi, corifeulū nostru salutāndū și în drēpta și în stānga, pe cine-lū saluta și pe cine-i întorcea spatele, ajunse la Mānāstirea Radu-vodā, unde o mulțime de poporū i-lū priimi cu ura, care nu prea semāna a ura, și-lū făcu să plece incāntatū, de și nu parea a fi prea incāntatū, ēnsā cu frutea susū, și atātū de susū incātū parea ca un căine streinū cu cōda 'ntre piciorē, cândū trece din păcate prin mahalaoa tabacilorū. În urma sa unū procurorū și cu comisarulū tabacilorū s'au arātātū în mānāstirea Radu-vodā, iar eroulū nostru informatū, se Țice că s'arū fi juratū că va protesta nu numai la tōte autoritāțile țerei, earū chiarū și la St. Petersburg, contra acelu procurorū și comisari, cari au influințātū alegerile cu presința lorū, din care causā nu s'a pututū alege ipochimenii de la *Ordinea*, alū cărorū corifeū e lumināția sa. — Așa e că povestea mea e nostimā?... ..

Orī Eū, orī Tu.

UNA-ALTA.

I.

Unū funcționariū din unū districtū, unulū din prefectii, deacă nu ne'ncelāmū, chīmați în capitalā cu ocaziunea alegerilorū, se duse se gāsescā pe d. ministru, și ilū întrebā pentru ce ilū reținea în capitalē:

— Pentru ce? îi respunse d. ministru. E! dumneșulū meū, domnule, pentru că timpii suntū critici.

— Dar credū, domnule ministru, că arū trebui să scii și eū cuvintele cari vē facū să mă rețineți în Bucuresci.

Nu e trebuință. Socotescū că vei avea bunā voință să-mi învoesci că amū dreptulū de a te destitui chiarū, la casū oportunū, fără a-ți da cuvinte. Prin urmare mulțumește-te că stai numai în Bucuresci. Aerulū e acum totū așa de curatū aci că și în districtulū dumitale.

— Dar, domnule ministru, înțelegēți..... administrațiunea... suntū responsabile..... nu scii cumū merge.

— O! nu te mai neliniști. Scii eū; am depeșie cari mă asigurā că districtulū nu suferē de lipsa dumitale. Ba încă; din contra....

— Dar affacerile melle, domnule ministru.....

— Afacerile dumitale? Să ții le spuiū eū cari suntū: alegerile. Vrei să le influințēzi. Ei bine! deacă 'ți să te duci, domnule, dute; darā, ia seama bine; la cea mai micā reclamațiune ivitā în contrā-ți, să scii că vei merge înainte judecătorilorū. Căllētoriā bunā, domnule și ia aminte!

II.

Ordinea face ce face și totū de galbenū s'attinge. Galbenulū poate fi luatū ca normā în alegerile capitalii. Galbenulū a procedatū cu legalitate la alegeri. Galbenulū a fost în majoritate pentru oamenii de la *Ordinea*.

Fōrte bine!

Nimeni nu contestā acēsta.

Darū scii pentru ce, onorabile *Ordine*?

Pentru că roșii au lāsātū galbenulū pe sēma celorū de la dumneata.

DUȚA.

TEATRULU ROMANŪ

DUMINECA LA 13 NOVEMBRE, 1866.

Se va juca pentru prima ōră piesa:

OTRAVITOAREA

SAŪ

Dama de la Saint Trapez

Dramă în 5 acte de D-niū A. Bourgeois și D'Enneri și pusā în scenā de D. Davous, Directorele Generalū de scenā.

Tipografia Naționale.

INTERNE. AFACERII ESTERNE.

PREDICERILE D^{rei} GULOTEN SOMNAMBULISTA
TRECUTULŪ.

INFALIBILITATEA POLITICEI AUSTRIACE.

— Dă-i, mă, dă-i! Ei sîntu ursiți sē suffere,
iar noi sã-i chinuimū.

Imperatulū: Bine a disū, cine a disū cã puterē este în concordia!
Iesuitulū: Negreșit... și aliații ca noi...!!!

PRESINTELE.

CUMĂRĂRŪ VOI MUSCALII SĒ VĒDĂ PE PATRIOTII ROMĂNI.

— Eū suntu Peneșiū Imperatū alū Bucuresciului,
nimenū nu e poporariū ca mine!!

— Eacã Domnilor, drumulū Bassarabiei!
(Veți epistola de la Petersburg)

VICTORULŪ.

DE PROFUNDIS!

ALEX.

— Aci sîntū în palatulū meū de vērã.

Urrra! Murawiewi!!!